

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
32. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1933. évi február 9

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Apponyi Albert gróf kedden délután 4 órakor meghalt

A kétszáju kulacs

Titulescu újból nyilatkozott. Ismétellen és nagyon komolyan hangoztatta, hogy Magyarország és Románia gazdasági összefogására valóban nagy szükség van s ő nem is ejti el ezt a kérdést, hanem újra és újra szorgalmazni fogja, mert az összeműködés útjából minden akadályt el lehet és ő el is akar hárítani.

Minden akadályt! Többek között a kisebbségi kérdést is, mint olyant, amilyen most!

Milyen kár, hogy ebben a reménykedő hangulatban, akkor, amikor a kisebbségeknek teljes emberi jogokat ígérnek, úgy, amint azt a békeszerződések és a párisi egyezmény megszabja s ahogyan Serban, a kisebbségi államtitkár Titulescuhoz hasonlóan meghirdeti, akkor jön ez a revíziós bizottság s megállapítja, hogy alkotmányellenes volna, ha Marosvásárhelyen a román utcanépek mellé magyarul is kiírnák — a román utcanépeket. Hiszen könnyű most azt választolni erre, hogy a revíziós bizottság, az más és Titulescu, a külügyminiszter, az is más.

Visszatérnem könnyű elhinni nekünk azt, hogy azt a kancsót, amit Titulescu, Serban és a revíziós bizottság felbáltozva kínálnak nekünk, azt végeredményében nem az a román mentálitás tartja, aminek a jelenleg uralkodó kormány még nem is a legvértörősebb képviselője. És nehéz nekünk elfelejtkezni arról, hogy ennek a kancsónak két szája van s a Titulescu-féle nektár után, mint már annyiszor eddig is, jön a revíziós bizottság, vagy más valami, tőről egyet a kancsó száján és mi már nem nektárt kapunk, hanem keserű mérget.

Jó volna és a Titulescu-koncepció érdekében is helyénvaló volna, ha kiscserélnék már egyszer azt a kancsót, amivel a kisebbségeket kínálgatni szokták.

A Népszövetség szól és az ágyu válaszol

A Népszövetség most már világosan és félreérthetetlenül Kína pártjára állott. Japánnak tehát deferálni kell. Nincs más kötelessége, minthogy azonnal vonja vissza csapatait Jeholból és gondolkodjék arról, hogyan fog Mandzsuriából is kivonulni.

Ezzel szemben Japán változatlanul bevonul.

Szombaton megkezdte a tűzérési puhitást, vasárnap és hétfőn repülőrajával felvonult Jehol ellen és jelenti, — nem büszkén és nem kétkedve, csak korrektül, mint holmi rideg tüzetem, — hogy Jehol tartományának megszállását huszadikára be is fejezi.

Abszolút biztos és pontos munka ez a japán munka. Terminusa kiszámítja és terminusa be is tartja, hogy háborúját mikor fejezi be. Huszadikán már az övé lesz Jehol és az övé is lesz.

A háború során már mi is kaptunk ilyen fix dátumokat. Vilmos császár, aki e pillanatban Doornban csomagol, azt mondotta, hogy mire a levelek lehullanak, a katonák lecsereznek, mert vége lesz a háborúnak.

A terminusból nem lett semmi. Negyedszer hullottak le a levelek, mikor hazatértek a szétvert és szétzúzott seregek.

A Népszövetség tanakodik, latolgat, megfontol és körülír, míg határoz. Ezzel szemben Japán prompt, biztos, higgadt és célindatos és bevonul.

Nem érdekli a Népszövetség, mint tornaegylet és Európa, mint romhalmaz, még a szovjettől sem részket és Amerikától sem. Felfrisskázza a rendet és rendszert és halad a pusztítás és rombolás útján, mint hajdani a népszövetség áradata, ahogyan elöntötte a kulturális területeit.

Bukarestben, amelynek élére városparancsnokot neveztek ki, katonai őrségeket helyeztek el a középületekben

Elmozdították Bukarest hadtestparancsnokát — Katonai parancsnok a vasut és a posta mellett — Statáriumiroda a bukaresti rendőrfőkapitányságon — Pan Halippa nem vonja vissza lemondását

A kormány kiáltványban szólítja fel a lakosságot nyugalomra és békére

Bukarest, február 8.

A kormány tegnap kiáltvánnyal fordult az országhoz, amelyben az ostromállapot kihirdetését a kommunista veszedelemmel indokolja s az ország összes lakóit, elsősorban azonban a hivatalnokokat, a diákokat és a sajtót —, hogy a munkásosztályról ne is beszéljünk — csendre szólítja fel. A kiáltvány szövege a következő:

Románok!

Nagy veszedelem leselkedik hazánkra. Anarchia és erőszak által próbálkoznak szétzúlni.

Titkos kommunista szervezettek munkálkodnak az államrend önkényes felborításán.

Ez a terroregresszió során már meg is kezdődtek egyes kerületekben a zavargások.

Ezzel egyidejűleg más, öntudatlan elemek közvetve segítséget nyújtanak ennek a felforgató tevékenységnek akkor, amikor erőszakosságokra ragadtatják magukat, ami az államrend szétbomlására megfelelő légkört teremti.

A kormány, hogy e zavaroknak szelsőséges intézkedések használatával nélkülözhetetlenül véget vessen, felhatalmazást kért és kapott a parlamenttől arra, hogy néhány helyiségben kihirdethesse az ostromállapotot.

AZ OSTROMÁLLAPOT

Az ostromállapot a békés lakosságot nem nyugtalaníthatja. Hiszen ez csak a lázadás útjába helyezett akadály. Azt célozza csupán, hogy tehetetlené tegye azokat, akik bujlogatnak, felkeltik a szenvedélyeket és erőszakosságokra ösztönöznek a nemzet tönkretételére érdekében.

Az ostromállapot által megalkotott szervek csakis ez elemek ellen használják majd föl törvényadta hatalmukat.

Mindenki vegyen példát a békés polgárok nagy tömegétől s különösen a 14 milliónyi parasztságtól, amely csendben igyekezik kenyerét megkeresni és teljesen megbízik öfelségében a Királyban, az ország kormányában és a törvényhozó testületekben, amelyeket az állampolgárok összessége szabadon választott s amelyek minden erejükkel törekednek a mindnyájunkat kínzó bajok orvoslására.

CSENDET KÉRÜNK

Csendet kérünk a vasut, valamint az összes ipari és kereskedelmi vállalatok munkásaitól. Nekik alkalmuk volt, különösen az utóbbi napokban, megállapítani a kormány teljes jóhiszeműségét. Mert kielégítette és azon igyekezett, hogy kielégítse a munkások kereséinek legnagyobb részét.

Azonban a kormány jogtalan követeléseket nem teljesíthet, amint nem tűrheti olyan rejtett célok követését sem, amelyekre a munkásokat bujlogató ügynökök biztatják.

A HIVATALNOKOK RÉSZÉRE

Csendet kérünk az összes kategóriákba tartozó tisztviselőktől.

A nehéz gazdasági válságon, amelyen átmegyünk, a kormány az állami kiadások összeszorítására kényszerül s ezért kénytelen az ország felsőbb érdekeinek szem előtt tartásával áldozatokat róni a tisztviselőkre. Azonban a hivatalnokok minden kifogását figyelemmel áttanulmányozzuk és minden jó javaslatukat figyelembe vesszük. A kormány azonban nem tűrheti a tisztviselők részéről jövő fenyegetéseket és anarchikus tetteket.

A DIÁKOK RÉSZÉRE

Csendet kérünk a diákságtól. A román állam képességeihez mérve egészen rendkívüli erőfeszítéseket csinál az egyetemért és főiskoláért, hogy megkönnyítse a diákságnak tanulmányai elvégzését. Ez áldozatokat az ország azért nyújtja, hogy művelt és ráteremtett réteg nevelődjön, amely alkalmas arra, hogy a haza jövőjét minden téren biztosítsa. De hogy e cél elérhető legyen, a diákság részéről a tanulásban való szüntelen buzgalmat kér. A világnyugtalanúság közepette a mi nemzetünk nem győzheti le a bennünket fenyegető ellenségeket, ha nem lesz egy kivételes kulturális készséggel felfegyverzett nemzedéke. Senki sem tilthatja meg a diákoknak, különösen, ha nagykorúak már, hogy ne politizáljanak. De az egyetem a tanulás csendes temploma, nem pedig a politikai zavargás tüzfészke.

A kormány elhatározta, hogy az egyetemeken és a főiskolákon megteremt mindazoknak számára, akik a tanuláshoz szentelik magukat, a tananyag elsajátításához szükséges csend lehetőségét.

A SAJTÓ RÉSZÉRE

Csendet kérünk a sajtótól is. A sajtó nagy feladatát ma már mindenki elismeri. A sajtó dönti el a közvéleményt formáló eszméirahatásokat és ilyenképpen a népeknek politikai irányt mutat. Másrészt a sajtó a nép tömegeinek civilizálásának leghatásosabb közve. Ezért a sajtó támogatása az államrend védelme szempontjából elváratlanul szükséges.

Amikor a sajtó felkelti a szenvedélyeket és erőszakosságokra ösztönöz, az államra rendkívül veszélyes, robbanó légkört terem, mert az erőszakosságot erőszakosság követi és így folytatódik.

fejlődik ki. Elismervé, hogy sajtónk nagy vonásokban átértelmezte feladatát, nem tekinthetünk el attól, hogy az utóbbi időben egyes újságokból az erőszak szelleme áradt ki. Erőteljesen kérjük, hogy ez szűnjék meg. Nem tesszük és nem is akarunk a sajtó ellen semmiféle előzetes intézkedést tenni. E nehéz időben azonban az ország érdekében kérnünk kell azt a bölcsességet, amely nem támogatja a zavargásokat. A kormány el szeretné kerülni azt, hogy az ostromállapotból fakadó jogait használni kelljen.

*

Abban a meggyőződésben, hogy a haza és a nemzet iránti szent kötelességet teljesíti, a kormány mindenkit arra kér, hogy tartózkodjék a zavargásoktól és az erőszakosságoktól és segítse elő a csendes légkör kialakulását, hogy így a bennünket kínzó bajok az összes jó emberek támogatásával orvosolhatók legyenek.

Elszánva arra, hogy e célt mindenképpen elérje, a kormány a zavarok kiküszöbölésére hiánytalanul teljesíteni fogja kötelességét.

Bukarest, 1933 február 6.

VAJDA-VOIVOD SANDOR,
miniszterelnök

MIRONESCU helyettes miniszterelnök,
POPOVICI M. igazságügyminiszter,
SAMSONOVICI tábornok, hadügyminiszter.

A statárium Bukarestben

A kormány kedden reggel, Stefanescu-Amza tábornok volt hadügyminisztert elmozdította a bukaresti II. hadtest éléről, de viszont továbbra is meghagyta a hadsereg főfelügyelői tisztségében. Helyében Uica tábornokot nevezték ki. Uica dandárparancsnok mártól kezdve Bukarest városparancsnoka. Az új városparancsnok kedden este adja ki első napiparancsát. Ezzel tehát a fővárosban a rend fenntartása és az intézkedési jog a haderő kezébe került.

Kedden délelőtt a sziguranca bukaresti központjában Stángaci tábornok elnöklése alatt megbeszélés volt, amelyen elhatározták, hogy

minden állami intézmény mellé külön katonai parancsnokot neveznek ki megfelelő védőrséggel. Katonai parancsnok került a vasut és a posta mellé is.

Kedd estig a középületek katonai megszállása már be is fejeződik.

A bukaresti rendőrfőkapitányságon az ostromállapot idejére külön irodát szerveznek. Az irodákban a rendőrség és a

sziguranca megbízottjain kívül állandóan egy katonai és civil ügyész is szolgáltatást teljesít.

Egyébként, mondja a kormány keddi reggeli hivatalos kommunikéje, az ország területén csend, rend, béke uralkodik.

PAN HALIPPA LEMONDASA

Pan Halippa a Besszarábiai miniszter, aki tudvalegileg kilépett a kormányból, mert az ostromállapotot indokolatlan reakciók nélkül megtagadta, tegnap részt vett a képviselőház ülésén, de nem a miniszteri padban, hanem csak a többségi képviselők között foglalt helyet. Pan Halippa ezzel is kifejezésre juttatta azt, hogy lemondását semmiképpen sem vonja vissza.

Jellemző, hogy a lemondott minisztert tegnap nagy csoport többségi képviselő vette körül, akik Halippát melegen üdvözölték ama következetes és férfias magatartásáért, amelyet a statáriummal kapcsolatban tanúsított. Egyes képviselők még azt is hangsúlyozták, hogy Halippa gerinces magatartásával megmentette a nemzetiparasztpárt reputációjának egy részét.

A kormány álláspontja Halippa lemondásával kapcsolatban az, hogy az indokolatlan volt. Ugyanis Halippa mindig kihangsúlyozta, hogy ő a kormányban kizárólag Besszarábiát képviseli. Miután Besszarábiában nem léptették életbe az ostromállapotot, Halippának nem volt indoka a lemondásra. Vajda ezt az álláspontját közölte is Halippával s nem fogadta el a lemondást. Kormánykörök remélik, hogy ismét elfoglalja helyét a kabinetben.

Egy olasz újságíró az ostromállapotról

Italo Zingarelli, a Stampa európaszerte ismert külpolitikai szerkesztője Romániából visszatérve kiszállt Budapesten és az ottani lapoknak nyilatkozatot adott a romániai helyzetről. Zingarelli szerint Romániában szükség volt az ostromállapotra, mert komoly kommunista mozgalmak fenyegettek. A kormány értesülése szerint a baloldal február 8-án veszélyes megmozdulásokat tervezett. Egyébként a romániai nyomor — hangsúlyozta Zingarelli — nem különös jelenség, hanem csak a világozásnak egyik jelensége.

Temesváron nem értik, hogy ott mi szükség volt ostromállapotra

Temesvár, február 8. A város külső képe az ostromállapot kihirdetése után sem változott semmit. Általában nem értik meg kormánypárti körökben sem, hogy mi oka volt az ostromállapot Temesvárra való kiterjesztésének. Minden érezhető hatás annyi, hogy a politikai gyűlések tartása megnehezedett.

Az ostromállapotot a munkakamarák választása miatt fel kell függeszteni

Bukarest, február 8. Ismeretes, hogy Leon Lupista képviselő indítványára az ostromállapotról szóló törvénybe bevették egy paragrafust, a mely szerint választás esetén az ostromállapot automatikusan megszűnik. Vajda, aki vita után elfogadta ezt a módosítást, hozzáfűzte a paragrafushoz azt is, hogy az ostromállapot megszűnté minden választásnál bekövetkezik, feltéve, hogy a választásnak politikai íze van. A liberális párt hivatalos lapja, a Viitorul ma arra hívja fel a figyelmet, hogy a legtöbb városban, ahol kihirdették az ostromállapotot, a közel napokban közéleti választások lesznek. Ilyenkor éppen a statáriumot elrendelő királyi dekrétum nem felel meg teljesen a törvény szellemének, mert ez előírja, hogy ostromállapot a választási propaganda idején sem állhat fent. A Viitorul szerint a városokban a statáriumot egészen a választás napjáig feltétlenül fel kell függeszteni, ha a kormány törvényesen akar eljárni. A függesztési kényszerítésnek érvényesülnie kell a közéleti munkakamarai választásokkal kapcsolatban is. Ugyanis ezeknek a választásoknak szintén politikai jellegű van, mert pártlisták is fognak szerepelni. E listák letételének napjától kezdve a statárium nem maradhat, illetve nem maradhatna érvényben egészen a választások mezejítéséig.

Már jönnek a jelentések az áradásokról

Karánsebes mellett csak átszállással lehet közlekedni

Bukarest, február 8. A vasút vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint az időjárás enyhülése áradásokat okozott. Így a víz elöntötte a Karánsebes—Orsova vasútvonal egy szakaszát s emiatt a Simplon-expressz is csak átszállással tudja forgalmát lebonyolítani. Több vonat nagy késéssel érkezik meg.

tott csak be Bukarestbe, illetve Temesvárra.

Ugyancsak a CFR igazgatóságához érkezett telefonjelentés szerint a Bukarest—Prága között közlekedő 47-es számú gyorsvonatot az éjjel Érmihályfalva közelében ismeretlen tettesek kövekkel megdobálták. Sebesülés nem történt, csupán néhány ablak tört be.

Az ostromállapot fejébe szállt egy rendőrnek

Ostromba inzultus Nagyváradon a nyílt utcán

Nagyvárad, február 8. Ime, mire jó az ostromállapot, például Nagyváradon.

Daroci Lajos, az öt órai Ujság egyik munkatársa a főutcán haladt, amikor egy társaság a másik oldalról átkiabált hozzá, hogy tartson velük. Daroci visszaszólt, hogy még dolga van a városban, nem mehet. Aztán folytatni akarta az útját. Alig tett azonban pár lépést, Pop George közrendőr rászólt, hogy: — Ostromállapot van! Fogd be a szádat, ne kiabálj!

Az újságíró tudta, hogy Nagyváradon ostromállapot van, de azt is tudta, hogy a rendőrnek nincs joga az ilyen utcai durvaságra s ezért kikérte magának ezt a hangot. Pop George közrendőr viszont azt hitte, hogy neki most már élnie kell azzal a hatalommal, amit az ostromállapot adott neki.

felemelte a gummibotját és teljes erejével az újságíró arcába vágott. Azt elborította a vér. A vér láttára aztán a rendőr belejött a verekezésbe és addig ütötte a fiatal embert, amíg az összeesett.

Daroci édesapja, aki történetesen közel volt és a rendőr kiabálására odarohant, rémülten ismerte fel a bántalmazottban a fiát. Nyomban magyarázatot akart kérni a rendőrtől, de annak akkora hivatali gögöt kölcsönzött az a tudat,

hogy ostromállapot van, hogy újra ordítani kezdett:

— Fogd be a szádat, mert te is így jársz! Aztán egy fiatal embert, mint öreg édesapját kocsira ültette és bevitte a rendőrségre. A kocsiiban még kijelentette: — Megtanítalak benneket aljas kutyák, hogy hogyan kell viselkedni, amikor ostromállapot van.

A rendőrségen Viliga komiszár a rendőr jelentése után a pincébe tette az újságíró, mint ennek apját, a nyugalmazott postafőtanácsost.

— Ugy látom, — mondotta — nagyon fel van izgulva. Hadd pihenje ki magát.

Az éjszaka csavargók és tolvajok között telt el. Reggel természetesen elengedték őket.

Daroci kollégái természetesen magyarázatot kértek a rendőrségen, mire Fodor rendőrigazgató, nyilván alantosaik jelentése nyomán azt mondotta, hogy Daroci erősen ittas állapotban inzultálta a rendőrt és ki akarta csavarni a botot a kezéből. Az öreg nyugalmazott postafőtanácsosra azonban még ezt sem mondhatta.

Az újságírók panaszára Popovici rendőrkészvezető a legszigorúbb vizsgálat lefolytatását rendelte el úgy a rendőr, mint a komiszár ellen.

Egész Magyarország gyászt öltött

A Népszövetség ülésén Henderson parentálta el a magyar nemzet nagy halottját

Budapest, február 8. Lapunk más helyén részletesen beszámoltunk Apponyi Albert gróf haláláról. A késő esti újabb jelentések kiegészítik az eddigi értesítéseket és közlik azt a hatást, amelyet a nagy magyar államférfi halála Magyarországon és a többi európai államokban is keltett.

Budapestben félőtkor terjedt el a halál híre. Az emberek megállottak az utcákon úgy adták tovább a hírt, amit a rádió hozott. Ot perc múlva a középületek ormaira felröppentek a fekete zászlók.

A képviselőház csak öt óra után nyitotta meg az ülést, mert megelőzőleg pártértekezlet volt, amelyen megbeszéltek a gyászünnepeket.

Almássy elnök meghatódott hangon jelentette be a gyászhirot, majd azt, hogy ezen a napon a ház nem tart ülést, hanem holnap tartja meg a gyászünnepeket, amelyen az elnök Gömbös miniszterelnök, Zichy János gróf és Eckhardt fognak beszélni.

A miniszterek valamennyien jelen voltak, a karzatokat is zsúfolásig megtöltötte a közönség.

A rádió után rövid félóra alatt egész Magyarországon elterjedt a gyászhiro.

A vidéki városokban nemcsak a középületeket, hanem még a magánházakat is gyászlobogók borították el.

A jászberényi kerület, az elhunyt kerülete, ahonnan naponta százával mentek

az érdeklődő levelek és táviratok Genf-be egész hélig tartó gyászt fogadott.

A NÉPSZÖVETSEG IS GYASZOL Genfben is villámgyorsan elterjedt a halál híre. A leszerelési konferencián, amely délután ülésezett,

Henderson elnök állva jelentette be, hogy hűséges öreg barátja, a nagy magyar államférfi, meghalt.

A gyűlés összes résztvevői felállottak és percekig csendben maradtak. Aztán Tancos magyar kiküldött tartott rövid gyászbeszédet, kiemelve, hogy

Apponyi nemcsak Magyarország, hanem a Népszövetség nagy halottja is, aki a népszövetségi eszme egyik legnagyobb képviselője volt.

Horthy Miklós kormányzó hosszú táviratban fejezte ki mélységes részvételt Apponyinak. Henderson is levelet küldött az özvegynek.

A halál bekövetkeztéről egyébként a következőket jelentik:

Az orvosok délelőtt altatót adtak be a súlyos betegnek. Apponyi három óráig aludt, akkor felébredt, még teljesen eszméletlenül volt, de beszélni már nem tudott. Egynegyed öt órakor kezdődött meg a végső agónia. Ot perc múlva nagyot ohajtott és kiszorvott.

A holttestet egyelőre a genfi Notre Dame templomban helyezték el és innen szállítják majd haza Magyarországra.

A hazaszállítás és temetés kérdésében még nincs döntés.

Hihetetlen hossz az afrikai aranybánya értékekben

London, február 8. A londoni tőzsdén napok óta hihetetlen hossz van. A legérdekesebb a dologban, hogy a hossz nem általános jellegű és kizárólag az afrikai aranybányászások papírjait érinti.

Reggel félkilenckor már hosszú sor állnak a tőzsde ügynökei és alkuszai, hogy bejuthassanak a börzeterembe, de néha délelőtt tizenegy óra lesz, mire oda kerülhetnek, hogy kapott megbízásokat realizálhassák.

Tegnap már úgy nézett ki a dolog, hogy az afrikai aranybánya részvények elértek azt a rekord-árfolyamot, amelyen túl nem haladhatnak, ezzel szemben ma ismét örült hossz keletkezett és a papírok értéke újból a magasba szökött. A börzei statisztikákból megállapították, hogy ilyen méretű hossz ezekben az értékekben utoljára 1895-ben volt.

Robinson szenátor azt javasolja:

bocsássanak ki ellogató parancsos Rooseveltt párisi megbízottja ellen

Páris, február 8. Néhány nappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Párisban, hogy Bullitt, amerikai diplomata hosszabb tárgyalásokat folytatott Paul-Boncourral. A kiszivárgott hírek szerint Bullitt a francia-amerikai adósságkomplexumról tárgyalott Boncourral. Bullitt egyike azoknak a bizalmi embereknek, akik nagyon közel állnak a most hivatalba lépő amerikai elnökhöz, Roosevelthez és állítólag maga Rooseveltt bízta meg ezt a diplomát, hogy úgy Párisban, mint Londonban diszkret tárgyalásokat folytasson.

A Chicago Tribune párisi kiadása most washingtoni jelentés alapján azt írja, hogy Robinson szenátor az amerikai szenátusban javaslatot terjesztett be, amelyben azt ajánlja, hogy bocsássanak ki Bullitt ellen elfogató parancsot. Robinson szenátor javaslatát arra az amerikai törvényre alapozza, amely szerint amerikai államhivatalnoknak nem szabad olyan állam hivatalnokával tárgyalni, amely állammal Amerika viszályban van.

Ez a törvény, amelyre Robinson szenátor hivatkozik, tényleg meglevő amerikai törvény ugyan, de elavult és Robinson csak azért él vele, hogy dokumentálja, hogy Amerikában erős pártja van annak az áramlatnak, mely ellene van a francia tárgyalásoknak.

Két veszekedő között — Margitta sötétben marad

Margitta, február 8. Margitta, ez a több ezer lakosságu városka rendkívül elkeseredett hangulatban van, mert nincs villanyvilágítása.

A villamos áramot szolgáltató Árpádmalom ugyanis leégett. A malom tulajdonosa Goldstein Albert volt és hat nagy erdélyi biztosító társaság volt érdekelt a tüzesetből kifolyólag. Goldstein most meg akarta kezdeni a likvidációt és megteremtette a szükséges lépéseket, hogy felvesse a biztosítóintézetektől neki járó pénzt, amikor váratlan fordulat történt.

Közelbepett az Egyesült Bank. A bank margittai fiókja ugyanis két évvel ezelőtt két millió lejes kölcsönt folyósított Goldsteinnak. A kölcsön folytán a bank bekebelezte magát a malomra s a bekebelezésben záradékol iktatta oda azt is, hogy közös megegyezés alapján tíz eseten a biztosítás révén megtérülő összeg a bankot illeti meg.

Vitássá vált tehát, hogy ki illetékes a pénz felvételére. Közben azonban még valami történt. A biztosító intézetek megegyeztek, hogy újra felépítik a villanyüzemet s már megbízást is adtak az egyik nagyvárad villanyüzemelési vállalkozónak. Az Egyesült Bank azonban ezt a megoldást nem fogadta el. Kijelentette, hogy ragaszkodik a likvidálás szabályos lebonyolításához és a biztosítási összeg kifizetéséhez s csak azután hajlandó tárgyalni az új villanytelep felépítéséről. Így aztán most a biztosító társaságok nem építik az üzemet, viszont nem fizetik ki a pénzt sem, arra való hivatkozással, hogy az most ról vitás, illetve eldöntésre vár, hogy kit illet meg s egyben minden felelősséget a bankra hárítanak, amint, hogy Margitta nem jut hamarosan villanyvilágításához.

A hágai döntőbíróóság visszaitélte a budapesti egyetem 15 ezer holdas csehszlovákiai birtokát

Hága, február hó 8

Rendkívül érdekes ítéletet hozott a hágai döntőbíróóság a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemnek a csehszlovák állammal szemben megindított pörében. A Pázmány Péter Tudományegyetemnek ugyanis 15 ezer katasztrális hold kiterjedésű birtoka volt a Csehszlovákiaának odaitélt Felvidéken s a birtoknak tulajdonjogát követelte vissza per

utján az egyetem vezetősége. A hágai döntőbíróóság, amely illetékesnek mondta ki magát az ítékezésben, a tegnapi megtartott vegyesbíróági tárgyaláson a trianoni békeszerződés 252. paragrafusa alapján arra kötelezte Csehszlovákiát, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetemnek a 15 ezer holdas birtokrészt épségben adja vissza.

Érdektelen ülés a parlamentben

Robu 30 napra kizárták

Bukarest, február 8.

A képviselőház mai ülésének kezdése előtt összeült a kamara fegyelmi bizottsága és megtárgyalta Robu képviselő fegyelmi ügyét. Mint emlékeztet, Robu néhány nappal ezelőtt egy vita alkalmával azzal fenyegette meg Luput, hogy lelővi. A fegyelmi bizottság úgy határozott, hogy

a kamarának Robu 30 napra való kizárását fogja javasolni.

Ez ügyben a képviselőház holnap dönt. A kamara ülésén az első felszólaló Dănu Brătianu volt, aki kifogásolta, hogy a közvetlen adókról szóló törvényt a ház szabályzatának megsértésével tár-

gyaltatta le a kormány. Isac Lupupárti a bukaresti főpóstan leleplezett kémkedési ügyről beszélt s azt mondta, hogy a póstan tulsok a kisebbségi hivatalnok, noha kitűnő román tisztviselők állanak kenyer nélkül. Codreanu valami nyugdíjintézetbeli szabálytalanságot hozott a pénzügyminiszter tudomására. Toni szerint a pénzügyminiszterium 10 millió lej, amely összeg a tanítók jogos tulajdonát képezi, nem akar kiszolgáltatni. Madgearu azt követelte, hogy a kormány álljon el a tanárok és a tanítók fizetésének csökkentésétől. Radaceanu viszont a munkások redukciója ellen tiltakozott.

A szenátus ülése jelentéktelen volt s mindössze néhány percig tartott.

Fellázadt egy hollandi hajó legénysége

és miután a tisztjeiket kirakták, a hajó kitudott a hágai kikötőből

Hága, február 8

A Hét Tartomány nevű holland páncélos hajó bennszülött legénysége tegnap éjszaka

a hágai kikötőben lefegyverezte a fegyveres tisztjeiket, kitélte őket a partra és a hajó a bennszülött legénységgel futott ki a nyílt tengerre.

A megszközt hajóról ma délig nem tudtak semmit sem, míg ma délig maga a hajó jelentkezett szikratáviró útján és közölte a holland tengeri hatóságokkal, hogy visszatér a kikötőbe, de csak abban az esetben, ha a zendülőknél nem lesz bántódásuk.

A parancsnokság a szikratávirót válaszláza sem érdekesítette, hanem bevárta annak a hadihajónak jelentését, amelyet a megszközt páncélos után küldöttek, és amely már a kora reggeli órákban kitudott a kikötőből. Hír szerint az üldöző hadihajó gyorsabb járatu, mint a megszköztett páncélos és így az üldöző hajó a délutáni órákban utólte a bennszülöttek hajóját, amelyet megadásra szolított

fel.

A késő délutáni órákban befutott jelentések szerint a bennszülöttek hajója meg is adta magát.

Más jelentések szerint viszont Hágában azt beszélik, hogy az üldözésre kiküldött páncélos nem tudta megtalálni a bennszülöttek hajóját, amely e pillanatban még valahol a nyílt tengeren menekül.

Az új magyar külügyminiszter berlini bucsuja

Berlin, február 8

Kánya Kálmán, az ujonnan kinevezett magyar külügyminiszter ezidőszereint még Berlinben tartózkodik. Neurath, a Hitler-kormány külügyminisztere csütörtökön este vendégül látja Kánya Kálmánt s ezen az estélyen a berlini diplomáciai kar teljes létszámmal vesz részt.

3

nagy előnye van a

PEBECO

FOGPASZTANAK

1. Megóvja a fogak regyogó fehérségét és egészségét.
2. Semlegesíti a káros szájszavat.
3. Udítleg hat és megszünteti a kellemetlen szájszagot. Emellett teljesen ártalmatlan.

Bukarestben is...

A földművelésügyi minisztérium 3 napig szünetel az influenza miatt

Bukarest, február 8

A hirtelen leenyhiült időjárás nyomán a fővárosban nagy mértékben lépett fel a náthaláz. Jellemző, hogy a földművelésügyi minisztériumban a

tisztviselők 80 százaléka beteg,

ugy hogy Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter a minisztérium tevékenységét 3 napra, csütörtökre, péntekre és szombatra kénytelen volt beszüntetni.

Tokióban óriási izgalmat okozott a Népszövetség japánellenes tüntetése

Koronatanács foglalkozott az új helyzettel

Tokió, február 8.

A Népszövetség tizenkilences bizottságának ismeretes határozata, amellyel Kína pártjára állott és Japán igényeit sem Mandzsuriára, sem Jeholra el nem ismerte, Tokióban hihetetlen izgalmat okozott.

A tokiói kormányhoz a Népszövetség döntése tegnap a késő esti órákban érkezett meg és

a kormány azonnal rendkívüli minisztertanácsot tartott, amely később koronatanács-sá szélesült.

Arról, hogy ezen a minisztertanácscon miről tárgyaltak és milyen megállapodást kötöttek, semmi sem szivárgott ki és az izgalmat Japánban különösen az fokozza, hogy a lefolyt minisztertanácsról még ma sem adtak ki hivatalos jelentést.

Mégis, a kormányhoz közelálló körök véleménye szerint az az általános hiedelem, hogy Japán, ha most eltökéli magát az végső lépésre,

végérvényesen szakít a Népszövetséggel és külön utakon halad a saját maga politikai célkitűzéseinek irányában.

Azok a konzekvenciák, amelyeket Japán a Népszövetség döntéséből levon, föltétlenül megrázkódtatják a világ hatalmi egyensúlyának mai helyzetét.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorbad, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszert. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Trumbics letartóztatása után

A külföldi sajtó aggasztónak látja a jugoszláviai helyzetet

Belgrád, február 8.

A párisi Temps ma hosszabb cikkben foglalkozik a balkáni eseményekkel és annak kapcsán megállapítja, hogy a Balkánon mélyenjáró politikai nyugtalanságok vannak. Ezek a nyugtalanságok főképp a kisántant két államában: Jugoszláviában és Romániában jelentkeztek és a Temps nagyon fájja, hogy ezek a nyugtalan jelenségek a kisántantot magát is előbb-utóbb meggyöngítik.

A cikk már a Trumbics-féle letartóztatás apropójából íródott, amely esemény a többi európai fővárosok sajtóját is élesen foglalkoztatja. A bécsi Reichspost jelentése szerint Trumbics volt külügyminiszter ma reggel hazi őrizetben volt, reggel aztán a rendőrség emberei megjelentek lakásán és közölték vele, hogy letartóztatják és Szerbia belsejébe internálják.

Trumbics, aki éppen most töltötte be 70-ik esztendőjét, e hír hatása alatt idegileg teljesen összeroppant, úgyhogy a rendőrtisztek nem tudták elszállítani.

Trumbics betegségéről a kiküldött közegek jelentést tettek a felsőbb hatóságnak és az 2/órát eltolta a volt külügyminiszter letartóztatásának és internálásának foganaosítását. Trumbics e pillanatban, — mondja a Reichspost, — még hazi őrizetben van.

Trumbics felesége egyébként a kiállott izgalom hatása alatt szivőrcsőt kapott és szintén orvosi gyógykezelés alatt áll.

HA NEM SIKERÜL A VÁLASZTÁS.

— AZ Ó-SZERBEK KÖVETKEZNEK

A kormány egyébként éppen ma terjesztette be a szkuptions jogügyi bizottságának azt az új törvényjavaslatot, amely állítólag alkotmányosabb jellegű, mint az eddigi választójogi törvény volt. Az új választójogi törvény tervezetéről nincsenek még megbízható jelentések, de azt mondják, hogy a törvény prémios rendszeren épül és erősen hasonlít, legalább is rendszerében a romániai választójogi törvényhez.

A kormánynak az a terve, hogy egyrészt ezzel a szélesebb jogot nyújtó törvénnyel, másrészt pedig azzal, hogy az ellenzéki pártokat vezéreik száműzésével meggyengíti, parlamenti többséget szerez és arra számít, hogy legalább háromötöd többségre tesz szert. Ha az új választójog sem hozná meg a háromötöd többséget, a kormány lemond, átadja a hatalmat az ó-szerb pártnak, hogy az egyezzen meg, ha tud, a horvátokkal, magyarokkal, szlovénekkel és egyéb nemzetiségekkel.

ASTRA MOZGO BRASSO

Ma és a következő napokon:

Lehmann
mama
három lánya

Főszerepben:
Hansi Niese

a legbájosabb,
a legszellemesebb,
a legpikánsabb vigiáték.

APPONYI ALBERT GRÓF kedden délután 4 órakor meghalt

A nagy magyar politikus az utolsó óráig eszméleténél volt

Genf, február 8.

Amitől az egész Magyarország annyira tartott, még nem következett be. Apponyi Albert gróf változatlanul súlyos állapotban ugyan, de áthúzta az elmúlt éjszakát.

Hétfőn este hét órakor újabb orvosi konzilium volt, amelyen megállapították, hogy a beteg állapota változatlan, illetve változatlanul súlyos. Utána Apponyi elaludt és két órán keresztül látszólag nagyon nyugodtan pihent. Ez az alvás azonban nem megnyugtatta, hanem inkább nyugtalanította az orvosokat, mert könnyen megtörténhetett volna, hogy fel sem ébred többé az álmából, amilyen legyőngült már az életműködés.

Két óra múlva a beteg felébredt és az éjszakát nyugtalanul, lázasan töltötte. Este Sztéryni báró Budapestre telefonon érdeklődött. Apponyinéval beszélt, aki azt válaszolta az aggodalmas kérdésökhöz, hogy Apponyi állapota súlyos ugyan, de szellemileg még mindig friss, fiatal, Györggyel be-

szélget a képviselőházi eseményekről.

Kedden reggel újra orvosi konzilium volt, amelyen megállapították, hogy a beteg állapota semmit sem javult, viszont nem is rosszabbodott. Apponyi újra ébren és magánál volt s láthatólag meghatotta, amikor közltek vele, hogy Ottó és Zita királyné újra érdeklődtek horgyléte felől táviratilag, azonkívül Henderson, Paul Boncour, Serédy herceg-prímás, a pápai nuncius és szinte minden ország diplomáciai testülete jelentkezett, hogy közölje a felgyógyulásra vonatkozó meleg kívánságát.

Kedden délelőtt az újabb orvosi konzultáció megállapította, hogy a szívműködés eléggé kielégítő, a tüdőkomplikációs tünetek azonban kifejlődésben vannak s megnehezítik az orvosok munkáját, hogy hidegozva borogtatást nem mernek alkalmazni.

A délelőtti órákban a beteg mintha jobban lett volna, de ez már csak az élet utolsó lobbanása volt a teljesen kimerült és legyőngült testben...

Megkezdődik az agónia

A déli órákban a nehéz betegség egyszerre ujját erővel kezdte éreztetni hatását. A beteg testét görcsös köhögések rázták meg, homlokát ellepte a verejték s minden pillanatban úgy látszott, hogy elveszíti az eszméletét.

Az orvosok és Ducet kanonok látható izgalommal gyűltek az ágy köré. Először az orvosok kíséreltek meg még minden megkísérelhetőt. A szív nagyon lassan vert, erősíteni kellett. Injekció injekció után következett, hogy a fáradt szív véglegesen el ne akadjon. Nehéz és reménytelen küzdelem volt. Aztán megkezdődtek a légzési zavarok és a kínzó köhögés egyre gyakrabban jelentkezett. Oxigéntömlők kerültek sorra.

A szállodából valósággal rajzottak ki a boyok, hogy hozzák a szükséges orvos-szolgálatot, műszereket.

De már minden hiábavalónak bizonyult.

Az orvosok háttérbe vonultak és helyet engedtek Ducet kanonoknak, aki a beteg fölé hajolt, megáldotta és megjelölte a homlokát, kezét a kereszt jelével.

Aztán ő is visszavonult. Újra az orvosok kerültek vissza a betegágyhoz, de már feladták a harcot.

Ducet apát a szobából kilépve lemondóan intett a kezével s aztán mutatta, hogy a szív alig ver. Beszélni nem tudott.

Es nem tudott beszélni ekkor már Apponyi sem. De eszméleténél volt. Hozzátrajzott, akik ágya köré gyűltek, minél megismerte, de szólni hozzájuk már nem tudott...

Délután három órakor elvesztette az eszméletét.

A halál

Háromtól négy óra 20 percig még volt élet a kifáradt testben. A szív, akadovva bár, de még dobogott. Az orvosok megkísérelték még eszméletre keltetni, de aztán felhagytak az amúgy is reménytelen kísérletezéssel. Nem volt semmi értelme tovább is kizozni a kifáradt testet. Négy óra husz perckor beállott a halál!

Hozzátrajzottai valamennyien az ágy körül voltak.

Apponyi életrajza

Apponyi Albert gróf, Apponyi György cancellár és Sztáray Julia grófnő fia, Bécsben született 1846 május 29-én. A jezsuitáknál nevelkedett Kalksburgban. Egyetemi éveit Budapesten és Bécsben töltötte. Az egyetemi évek letelte után nagy utazásokat tett Német- és Franciaországban. Franciaországban leginkább royalista francia arisztokraták körében fordult meg. A magyar parlamentbe először 1872-ben került be, mint szentendrei kerület Deák-párti képviselője.

A megelőző órák alatt a táviratok számai jöttek a családhoz, a telefon állandóan csengett.

Európa minden részéből érdeklődtek a beteg állapotára, de nem volt, aki pálaszt adjon az érdeklődésükre.

Négy óra husz perc után aztán már indulhattak a válaszok mindenfelé:

Apponyi Albert, az ujkor egyik legnagyobb szónoka és egyik legnagyobb államférfia, halott.

Eleinte nem szívesen fogadták a magyar parlamentben, mert apja, mint kancellár, nagyon népszerűtlen volt. Csak évek múltán, amikor a Sennyey-féle konzervatív alakulathoz csatlakozott, tett tekintélyre szert.

Később ellenzékbe ment Apponyi és mint ellenzéki politikus közömbösítette Szilágyi Dezsőnek az ellenzékre gyakorolt hatását, aki a mérsékelt ellenzékot odahagyta. 1889-ben a véderő-törvényjavaslat tárgyalásánál Apponyinak országos sikere volt és mindenki már akkor őt tartotta a jövő emberének, bár közepesen való állása miatt úgy a szélső bal, mint a szabadelvű párt egyaránt támadták.

1888-ban lemondott a Szent István Társulat elnökségéről, csak azért, hogy minden idejét a politikának szentelhesse. 1890-ben, a Tisza-kabinet lemondása után, az új miniszterelnök, Szapáry, Apponyi egyik legfőbb programponjtját, a közigazgatás államosítását tűzte ki célul. Ekkor a közvélemény azt remélte, hogy Apponyi belép a kormánypártha, de mivel Szapáry csak ezt az egyetlen Apponyi-pontot vette fel a kormányprogramba, Apponyi továbbra is ellenzékben maradt.

A Wekerle-kormány idején Apponyi az egyházpolitikai törvény tárgyalásánál tünt ki, de itt nagyon megártott a népszerűségének az, hogy a polgári házasság törvényénél merev klerikális álláspontot képviselt.

Apponyi Albert 1897-ben nősült, nőül vette Menndorf-Kouilly Klotild grófnőt. Mint fiatal házaspár, egyre élesebb ellenzéki csapát, Különösen a Bánffy-

kormányt támadja hevesen, amely olyan ellentámadásba kezd vele szemben, hogy pártját az 1896. évi erőszakos választások szinte megtizedelték. Báró Bánffy bukása után Széll Kálmán következett, akinek kormányzása alatt pártjával egyetemben 1899-ben belép a szabadelvű pártba.

Ettől kezdve évekig Apponyi keveset szerepel a politikai porondon. A legközelebb 1901-ben figyel rá fel az ország, amikor a képviselőház elnökévé választották. Ugyanebben az évben valóságos belső titkos tanácsos lesz. 1902-ben az unjoncjavaslat tárgyalásánál a függetlenségi pártnak obstrukcióját nem helyeselte ugyan, de a kormánynál sürgette a katonai nemzeti engedményt. 1903 július 21-én ebben a kérdésben maga is beszélt, mégpedig olyképpen, hogy leszálott az elnöki emelvényről és mint egyszerű képviselő védelmébe vette a Khuen-Héderváry-kormányt. A katonai programban végre egyezség jött létre és ekkor lépett a politikai porondra Tisza István gróf. Tisza az obstrukció letörésére parallell gyűléseket akart, amit Apponyi nem helyeselt s ezért előbb lemondott a képviselőházi elnökségéről, később kilépett a szabadelvű pártból is.

Apponyi ekkor ismét ellenzékbe ment és 1904-ben belépett az ellenzéki pártok szövetségébe. Ebben az időben ugyszólván az egész országot bejárta, hogy megnyerje a népet a Tisza bukása után kormányra került Fehérváry-kormánnyal szemben való passzív rezisztenciára.

A nagy politikai harc után végre 1906-ban megkötötték a békét, Wekerle lett a miniszterelnök és ebben a kormányban először vállalta Apponyi a kultuszminiszteri tárcát. 1910-ig volt miniszter, majd mikor a kormány a bank kérdésben megbukott és a függetlenségi pártot is kettészakította, ő a Kossuth-frakcióhoz csatlakozott.

1914-ben, Kossuth Ferenc halála után ő lesz a Kossuth-féle függetlenségi pártnak az elnöke és mint ilyen, a háboru alatt is éles harcban áll a Habsburg ér-

Apponyi életének legjelentősebb momentumai

A régi Magyarország politikai életének is jellegzetes figurája volt Apponyi Albert, igazán legendás alakká azonban csak a világháboru után vált. A békekonferencián, 1921-ben, mint Magyarország delegátusa tartott hatalmas beszédet. Magyarország régi határaiért küzdött, de bármekkora is volt szónoklatának a sikere, bármennyire is meghatotta az összes delegátusokat, nem érhetett el eredményt, mert a nagyhatalmak akkor már végeztek ezzel a kérdéssel és kiosztották a feldarabolt országot szövetségeik között. Amikor Apponyi látta, hogy hiába minden, lemondott békelegátusi megbízatásáról és visszautazott Magyarországra.

Születésének 75-ik évfordulója alkalomával országosan ünnepelték. IV. Károly király, akkor még élt, az aranygyapjas rendet küldötte el neki. Apponyi nagyon meghatotta a legmagasabb kitiüntetés, hiszen mindig royalista volt, ennek ellenére azonban akkor is és azután is hangsúlyozta, hogy a királykérdés nem időszéri Magyarországon. Ez a felfogása teszi érthetővé azt, hogy hűséges legitimizmus ellenére sem vett soha aktív részt a restauráció érdekében.

1923 őszén Amerikában volt. Megjárta a nagy amerikai városokat s mint annak idején Kossuth Lajos, lángoló szónoklatokat tartott Magyarországra érdekében. Ezen a téren nagyobb szolgálatokat nem tett senki Magyarországnak, mint Apponyi Albert, aki a legragyogóbb szónok volt, aki a Népszövetség ülésein sokszor hat-hét óra hosszat beszélt és öt nyelven, franciaul, angolul, olaszul, németül és magyarul mondhatta el gondolatait anél-

Megnyitott! **KAPU-U. 41.** szám alatt az egyedüli **kézimunka kiállítás** nagy választékban: **kézfűzők, bonfemme-terítők, asztalterítők, milieu-k** stb. — az összes kézimunkák **N. D. ENESCU** tanárnő által vezetett kézimunka műhelyben készültek.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren, idegzsák stb. ellen. Csak az eredeti csomagolásban árulják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogeriákban. Szf 17171

dekeket képviselő Tisza-kormánnyal szemben. Mikor Tisza István már maga is látja, hogy a háboru eredménye kétségtelen és egyre hangosabban követeli, ha nem is nyíltan de a korona előtt az azonnali békekötést, Apponyi felhagy a Tiszával való ellenzéki állásfoglalásával és belép a kormányba, mint közoktatásiügyi miniszter. A kormánynak tagja egészen a forradalomig, amikor is elvonul a politikai küzdőtérrel és bevárja azokat az időket, amikor újból parlamentáris állapotok kezdődnek Magyarországon.

Az új Magyarország nemzetgyűlésének Apponyi már ismét tagja. Ez alkalommal is Jászberény küldi be az alkotmányozó nemzetgyűlésbe. Az alkotmányozó nemzetgyűlés által kiírt választások során újra megválasztják, de Apponyi nem tud már pártot vallani. Az ő politikai célkitűzései beteljesedtek azzal, hogy Magyarország független lett Ausztriától és mivel politikai ideológiája nem tudott az új pártkeretekben sehol sem helyezkedni, pártján kívüli programmal lép föl.

Annak ellenére, hogy pártján kívüli politikussá lett Apponyi, mégis 1921-ben őt küldi Magyarország a béketárgyalásokra, még pedig, mint a tárgyaló delegáció elnökét.

Apponyi a háboru utáni közjogi harcokban a legintranszigensebb legitimista hitet vallja.

A nemzetközi politikai életben előharcosa volt annak a mozgalomnak, amely a békeszerződéseket igazságtalanoknak tartotta és a békeszerződések megkötésének pillanatától kezdve azoknak revízióját követelte.

A Népszövetség nem egyszer ülésein elnökévé választotta és rengeteg olyan bizottságban működött, amelyben ő látta el vagy az elnöki, vagy az előadói tiszteket. Egyébként Apponyi a Népszövetség legidősebb tagja is volt és minden alkalommal megbámulták és elismerték aggkora ellenére is ragyogó ékesszólását és szellemi frissességét.

kül, hogy bár egyetlen-egyszer összevarta volna a nyelveket egymással. A külföldi diplomaták rajongással emlegették, hogy micsoda szónok és nyelvtelenség.

Magyarországon is nagy sikereket ért el. 1925 tavaszán a választójog reformtervezetével kapcsolatban csak néhány perces beszédet tartott, de ez alatt a néhány perc alatt is meggyőzte a képviselőházat, hogy inkább nem reformálni semmit, minthogy eltekinteni a titkos választójog elvétől, ami ma már alapja minden modern államberendezkedésnek.

Nyolcvanadik születésnapja után megírta önéletrajzát, ami még kiadatlan. Az interparlamentáris konferenciának kerek egy évtizedig volt a tagja és a magyar csoport elnöke, a Népszövetség előtt pedig, mióta a Népszövetség fennáll, mindig ő képviselte Magyarországot.

Tiszteletbeli jogi doktora volt a budapesti és kolozsvári egyetemeknek s legutóbb a budapesti orvosi fakultás is tiszteletbeli doktorává avatta. A Kisfaludy Társaság még 1895-ben tagjává avatta és tiszteletbeli tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának is.

Három gyerek maradt utána, egy fiú, György és két leány.

Eddigi jelentéseink még nem közlik, hogy temetése mikor lesz, illetve mikor és hogyan szállítták haza Magyarországra, amely őszintén fájlatja benne elvesztett nagy fiát.

AVERUS-GOLD

a közismert borotvapenge, vékony, ruganyos és tartós. * Mindenütt kapható. * Tegyen kísérletet és nem fog többet más pengét használni.

VEZÉRKÉPVISELET ES RAKTÁR: **Bukarest, Calea Calarașilor 80**

VILÁGPOLITIKA

Hindenburg
és az új rezsim

Mikor Hindenburg Brüning kancellárt el-
küldte és Papen első kormányát kinevezte,
ennek oka többi közt az volt, hogy Brüning
egy találat, elég volt már a százezerből,
amit a junker-nagybirtokok szanálásába
beletömödték, a nagybirtokokat veszni kell
hagyni és ott a német birodalom keleti hatá-
rára inkább parasztokat telepíteni a parcellá-
zott birtokokra.

Mikor pedig Hindenburg Schleicher tábor-
nokot kidobta, ez az ok, a junker-birtok, meg-
int szerepet játszott. Centrumbeliek és szo-
cialdemokraták elkezdtek a birodalmi gyűlés
bizottságaiban leplezgetni, mennyi száze-
ret és milliót dugtak zsebre egyes junkerek
az állam pénzéből, eladósodott birtokuk sza-
nálása címén, valójában azonban luxusautó-
kat vásároltak, a Riviérára ruccantak csalá-
dot, vagy új birtokot vásároltak az óriási
összegekből. Ez a leplező pergőtűz csak
kezdett volna, most jött volna aztán a java. És
Hindenburg úgy találta, Schleicherben nem
lehet megbízni, hogy a porosz nagybirtokot
meg fogja védelmezni, ugye lehet elejti és sok-
milliósi állami támogatás híján a junker-bir-
tokok szétporlik, a junker-osztály elmúlik.

A nagybirtok érdeke külsőleg is Hinden-
burg nevéhez kapcsolódott ebben a válság-
ban. Nyíltan megírták, hogy junker-körök
buzgalmának köszönhető a nemzeti gyűjtés,
amellyel Hindenburgnak magának is lovag-
birtokot vásároltak és a gyűjtés vezetőit az-
tán az állami nagybirtok-szanáló alából ju-
talmazták... Nem szükséges föltenni, hogy
Hindenburgot ily piszkos egyéni érdekek ve-
zették. Hindenburg kétszeri katasztrófális el-
határozásában azonban, őt személyesen, két-
ségtelenül a porosz nagybirtok érdeke befo-
lyásolta döntő módon.

Hindenburg egészen egy anakronizmus,
egy elmult időkől ittmaradt óslény, a régi-
módi, a rég letűnt, rég elmult német nagyság
képviselője, amilyenek a reakciós körök ál-
modják, vagy hazudják, de ami ma már
nincs másutt, csak a köztársasági elnöki pa-
lotában. A „német nemzeti nagyság” képi-
sége ma vagy kapzsi, önző, erőszakos, hullá-
kon átgázoló nagyparasok, vagy intrikáló,
sötét, gerinctelen tábornokok, és hivatalno-
sok, vagy junker földesurak, akiknek nagy-
birtokai gazdaságilag teljesen megbuktak,
tarthatatlanná váltak, ők maguk pedig pa-
zarló, gögös selyemfiú lettek a hat millió
munkanélkülivel küzdő birodalomnak... Ez
azonban nem mindig volt így. Voltak idők,
amikor a német uralkodóosztály egyedül
a junkerekből való volt, ez adta a katonatisz-
telt, a hivatalnokot, sőt még a tudóst és gon-
dolkodót is az államnak és a német nemzeti
gondolat rájuk épült föl. Sok tekintetben pu-
ritán és lelkes volt ez a junker birtokosos-
tály, a császári német nemzeti eszméért élt
és életét is áldozta — sokban hasonlított a
szamurájhoz Japánban. Ezzel az osztállyal
épült Nagy Frigyes hatalma, ennek a vezeté-
sével győztek 1871-ben és alapították meg a
császárságot és ezek ideáljai szemmel tartásá-
val növekedett a német nagyság a franciákon
való győzelem után. A modern kapitalizmus
koraig nem volt képes korrumpálni ezt a jun-
keri osztályszellemet. Hosszu ideig nem nyu-
jtotott kezét a junker-nagybirtok a nagyparas
tökének és még II. Vilmos nagyapja, az első
császár idejében az igazi junkerek sajnálko-
zó rokonszenvvel nézték a munkásság első,
gyámoltalan bérharcait, mert a kizsákmányo-
lást, ipari és pénzügyi formájában, lenéz-
ték. Tulajdonképpen csak az amerikai ver-
seny folytán támadt első agrárválságok ol-
vasztották össze a junker-érdekeket a kapita-
lista érdekekkel, valójában pedig II. Vilmos
korrumpálta csak végleg a junker-osztályt. A
háború óta ez a junker-osztály Németország
legeljasabb, legléghőbb elődjéje.

Hindenburg azonban ezt nem tudja. Az ő
lelkében ez a junker-osztály még úgy él, mint
a régi, az egyedül lehető német nagyság meg-
testesítője. Ugy, amint stratégiát is csak a
napoleoni stratégia formájában tudott elgon-
dolni, — ebben nagyot is cselekedett, de per-
sze hazája sorsára teljesen hatástalanul —
egy német sorsot se tud mást elképzelni, mint
azt, amit Nagy Frigyes és Frigyes Vilmos bi-
rodalmát vezetett. Ő úgy látja, úgy képze-
li, hogy ha a nagybirtok elpusztul és vele pusztul
a junker-osztály, örökre vége a német
nagyságnak. Az ő számára minden nemzeti
politikának alapja a nagybirtok megmentése,
hogy a nemzetfenntartó junker osztály ki ne
vesszen.

Németországban az uralkodó osztályok szá-
mára azonban a nagybirtok nem oly fontos,
mint például Magyarországon; reakciós poli-
tika ott nagybirtok nélkül, tisztán nagyparas
érdekek uralma alapján is egész jól képzel-
hető. Ha másként nem, fasizmus, amint
hogy egy modern, nagyparas társadalom
szélső reakciós formája a fasizmus. De álta-
lában: a reakció sikeres modern formája egy-
általán nem a veszett nagybirtok életretámo-
gatása és ezt semmi sem bizonyítja jobban,

Három hónapi moratórium
a német mezőgazdáknek

A kormány cáfolja a hírt, a Kreuzzeitung, az acélszakosok lapja fenntartja
— Öt nap alatt husz százalékot esett a tőzsdén a Birodalmi Bank részvé-
nyeinek árfolyama — A vidéki hitlerista pártvezéreknek nem tetszik a koalíció

Március 12-én Németországban községi választások is lesznek

Berlin, február 8.

Németországban e pillanatban csend van.
Apróbb összeütközések történnek ugyan, de
nem lényegbe vágóak és nem jelentősek.
Kedden Harburg-Wilhelmsburgban ütköztek
össze a frakciók. Az összeütközésnek egy
kommunista halottja és több sebesülte van.
Bonnban ugyancsak összeütköztek az ellenfe-
lek, itt azonban nem a kommunisták, hanem
a nemzeti-szocialisták szenvedtek jelentősebb
vesztéseket. Egy nemzeti-szocialista súlyosan
megsebesült. Három kommunistát letartó-
ztattak.

MÁRCIUS 12-ÉN KÖZSÉGI TA-
NÁCSVALASZTÁS

Tegnap számában jelentette a B. L., hogy
a kormány valószínűleg a községi tanácsok
feloszlátása útján fogja a porosz tartomány-
gyűlést feloszlátani, még pedig olyképpen,

hogy a községi tanácsok feje kerül be a hár-
mas tanácsba. Azt remélte a kormány, hogy
ez az új delegátus nemzeti szocialista lesz és
így Papennel, mint birodalmi biztossal egye-
temben megszavazhatja a porosz tartomány-
gyűlés feloszlátását. A dolgok azonban más-
képpen fordultak. Hindenburg az októberi
lipcsei főtörvényszék ítéletének indoklására
támaszkodva, rendeletileg feloszlatta a porosz
tartományi gyűlést és így már nincs szükség
arra, hogy a községi tanácsokat feloszlássák.
Mivel azonban a községi tanácsok összeté-
tele sem felel meg a mai kormánynak, ok-
 nélkül elrendelte azoknak feloszlátását. A
községi tanácsok választási napját is megál-
lapította a kormány és az március 12-én lesz.

TISZTOGATNAK AZ EGYETE-
MEKEN

De nemcsak a helyi hatóságok politikai

színezetét festik át, hanem

megkezdették a nagytakarítást az egyete-
meken is.

A kezdeményező lépést a köngisbergi ke-
reskedelmi akadémia hallgatói tették meg, a
kik Göringhez, Poroszország belügyministe-
réhez azzal a kérelem fordultak, hogy moz-
dítsa el állásából Feiler professzort, az aka-
démia tanárát.

Feiler tanár a Frankfurter Zeitung közgaz-
dasági rovatvezetője volt és ebből az állásá-
ból hívták meg a köngisbergi kereskedelmi
akadémiára tanárnak. Feilernek az a bűne,
hogy — zsidó. Göring a köngisbergi diákok
beadványára még nem válaszolt, de valószí-
nűnek tartják, hogy a tanárt állásától fel-
mentik.

A helyi vezéreknek nem tetszik a koalíció

A nagy egységben egyébként tovább tart a
bomlási folyamat. Benn, Berlinben meg tudja
a kormány a látszatot őrizni és kifelé úgy
jelentkezik, mintha a hitleristák és a hugen-
bergisták között teljes volna az egyetértés,
de vidéken egyre hangosabb hangot hallani,
amelyek azt bizonyítják, hogy

ez a szerelem, amely a két pártot most va-
lahogyan összefogja, nem lesz hosszú életű.
A nemzeti szocialisták kölni vezére pél-
dával tegnap tartott beszédében kihangsúlyoz-
ta, hogy kifelé úgy tűnik, mintha a nemzeti
szocialisták teljes egységben élneek Hug-
enberggel. Ezzel szemben azonban, — mon-
dotta a pártvezér, — mi vagyunk a két párt
közül a fontosabbik párt és így mindenkinek
fülebe kiáltjuk, hogy ez a kormány még nem
nemzeti-szocialista kormány. Ha mi lennénk
kormányon, ha igazán mi, akkor megvalósí-
tanánk a szocialis Németországot, az igazi
Harmadik Birodalmat. Hugenbergék materia-
lista alapon állanak és éppen ezért ez a kor-
mány sokáig nem állhat az élen. Nem szeret-
jük azt a keveréket, amelynek fele abszint,
fele pedig likör.

HITLER ÉS A TÖZSDE

A Hitler-kormány uralomralépésének első
napján a tőzsde viharos ijedtséget dokumen-
tált. Másnap az értékek felerősödtek, sőt vá-
sárlási kedv is jelentkezett. Rajnai tőzések,
akik a kormányhoz igen közel állnak, ha-
talmos vásárlásokra adtak megbízást és ezek
a vásárlások a közönséget is élénkebb vásár-
lásokra izgatták. Az első napok ilyen mecha-
nikus vásárlási kedve azonban lecsendesedett
és e pillanatban már sötét képet mutat a mér-
leg. Öt nap alatt az értékek súlyosan lerom-
lottak és különösen jelentős a német Jegy-
bank értékromlása, amely itt-ott husz száze-
lékos.

	január 31.	február 5.
Birodalmi Jegybank	158	138 1/2
I. G. Farbenindustrie	107	105 3/4
Siemens	128 3/4	122
A. E. G.	30 7/8	26 7/8
Gelsenkirchen	65	57

Bár ugyanerre az időre esik Siemens és
Halske nagy osztlékja, mégis ez a részvény
is jelentősen esett. Ugyanez a helyzet az ál-
lami papírok piacán is, ahol az értékek szinten
esnek, ami annak bizonyossága, hogy a nagy
tőke még úgy sem látja megnyugtatónak a
helyzetet, hogy Hitler mellett Hugenberg vi-
gyáz a tőke érdekeire.

ALTALÁNOS MORATÓRIUM —
AZ AGRÁRIUSOKNAK

A Kreuzzeitung, az acélszakosok lapja, ma
azt a szenzációs hírt röpti világá, hogy a
kormány az árverések felfüggesztésének ked-
vezményét, amelyet eddig az agrárius élvez-
zett, kiterjeszti. Abba azonban nem von be új
gazdasági osztályokat, hanem ismét és csak

mint az, hogy néhány lépésre a keletelhai
nagybirtoktól, a határon túl, Pilsudsky
Lengyelországa 200.000 parasztot telepített a
nagybirtok helyeire.

Hindenburg álma, hogy a régi, szép, nagy
császári és Nagy-Frigyesi Poroszországot va-
rázsolhatja vissza. Ez azonban álom. A né-
met birodalom egy erősen kapitalizált, nagy-

is a mezőgazdákot favorizálja, még pedig
olyképpen, hogy a végrehajtások felfüggesz-
tésének kedvezményét moratóriummal szele-
síti. Hír szerint ez a moratórium egyelőre 3—
4 hónapi időtartamra szólana. A Kreuzzei-
tung azt is kiszámítja, hogy ezzel a morató-
riummal mintegy 14 milliárd márka adósság
fog szabadulni a fizetési kötelezettségek alól.

A kormány ezt a moratóriumot hírt azonnal
cáfolta, de annyit beismer, hogy

ha a moratórium elrendeléséről nincs is
szó, de ez a kérdés a tanulmányozás stá-
diumában van.

Megjegyzik a kormány-kommüniké, hogy
ezeket a híreszteléseket bizonyára olyan for-
rások költötték világá, amelyek a kormány-
nyal szemben rosszindulattal viseltetnek.

Ismétljük a Kreuzzeitung, az acélszakos
sok lapja hozta a hírt. Az acélszakosok párt-

vezérei viszont helyet foglalnak a kormány-
ban.

Ilyen a Hitler koalíció egysége és együtt-
érzése.

AZ EMBERI JOGOK LIGÁJA
KÁRTÉRITÉST KÖVETEL

Jelentette a B. L., hogy az Emberi Jogok
Ligájának tegnapi hirdetett előadását a bel-
ügyminiszter betiltotta. Ma az Emberi Jogok
Ligája kártérítési keresetet adott be a kor-
mány ellen. A kereset elmondja, hogy leg-
alább 1500 hallgatója lett volna az előadás-
nak, de mivel a hatóságok az előadást két
órával az előadás megkezdése előtt be-
tiltották, a rendezőség kénytelen volt a hall-
gatóknak a megváltott belépődíjak összegét
visszaadni. Az Emberi Jogok Ligájának ber-
lini csoport-vezetősége felszámolja most a
kár összegét és annak megfizetését követeli.

Magyarországon tilos minden
politikai gyűlés és felvonulás

Budapest, február 8.

A magyarországi politikai pártok kö-
zött óriási feltűnést keltett a kormánynak
az a rendelete, amellyel ismét életbelép-
tette azt a régebbi intézkedést, amely
megtilt mindennemű politikai népgyű-
lést és felvonulást.

A rendelet megszegői ellen a rendőrség
azonnal eljár, a gyűléseket és tüntető me-
neteket szükség esetén erőszakkal felosz-
latja, a tettesek ellen pedig megindítja
az eljárást.

Helyreállt a nyugalom a kolozsvári
CFR műhelyekben

Nincs szükség az ostromállapot kihirdetésére

Kolozsvár, február 8.

A hétfői munkástüntetések után a ko-
lozsvári vasúti műhelyek munkásainak
hangulata teljesen lehiggadt és kedden
a munkát az egész vonalon a legteljesebb
rendben vették fel a munkások. Közben
tudniillik megjelent a CFR hivatalos
lapja, amely közölte azt a rendeletet, a
mely a műhelymunkások követeléseit tel-
jesíti.

A hivatalos lapban megjelent rendelet
szerint a CFR vezérigazgatósága a
munkabéreket 20, a lakbérpótlékokat
pedig a jelenlegi bérösszeg 15 száze-
lékával emeli fel s azonkívül biztosítja

iparos birodalom és nem egy junker-császár-
ság. Az ilyen kapitalizált modern birodalom
a reakciónak ezt a hindenburgi formáját nem
birja el. Vagy megbukik és vele bukik az
egész erőszakos kísérlet. Vagy pedig átalakul
az ilyen modern alakulat egyedül lehetséges
erőszakos uralmi formájává: nyílt fasizmus-
sá.

a munkásoknak a minimális heti 40
órát munkaidőt.

A CFR műhelyek munkásainak bizal-
mi emberei még a késő esti órákban ér-
tesültek a vasúti hivatalos lapjában meg-
jelent rendeletről s ennek tulajdonítható,
hogy ma reggel a munka nyugodtan
megkezdődött. Bizonyos aggályok ugyan
még mindig fennállnak amiatt, hogy a
CFR vezérigazgatósága a lakbérpótlékokat
5 százalékkal alacsonyabban állapította
meg, mint ahogy a munkások követelték.
Ezzel kapcsolatban azonban a kolozsvá-
ri munkások várják a bukaresti központ
utasításait.

Hétfőn egyébként a belügyminiszteri-
um telefonon lépett érintkezésbe a ko-
lozsvári hatóságokkal s az iránt érdek-
lődt, hogy szükséges-e Erdély fővárosá-
ban is kihirdetni az ostromállapotot. A
hatóságok azonban egyöntetűen azt a
felvilágosítást adták, hogy Kolozsvár
egyelőre semmi sem indokolja meg a ki-
vétel rendszabályok életbeléptetését.

HIREK

TIZ ÉVE HALOTT RÖNTGEN

A tudományos világ február 10-ikén ünnepli Röntgen Vilmos Conrăd, a világ-hírű fizikus halálának 10 éves évfordulóját. Röntgen, a róla elnevezett sugarak felfedezésével óriási szolgálatot tett az emberiségnek.

KÉT HÉT ALATT 3523 HALOTTJA VOLT ANGLIÁBAN AZ INFLUENZÁNAK. Angliában az influenzajárványnak a múlt héten 1934. az előző héten pedig 1589 halottja volt. György királynak megtiltották az orvosai, hogy Sambringhamból visszatérjen Londonba, nehogy ő is megkapja az influenzát.

TEMESVÁRON BÜNTETIK A SZAVAZÁSTÓL TÁVOLMARADT POLGÁROKAT. Tudósítónk jelenti: Azokat a választókat, akik a legutóbbi városi választáson elmulasztották megjelenni az urnák előtt, fejenként 500 lej büntetéssel sújtották és neveiket kifüggesztették a városházán. A kifüggesztett lista szerint 10 ezer választó nem szavazott.

A NAC TEGNAP DÖNTETLENT ÉRT EL. Oranból jelenti: Az afrikai városokban turázó nagyváradi csapat tegnap Oran város válogatottja ellen vette fel a küzdelmet. A NAC az erős együttest nem tudta legyőzni, csupán 2:2 arányu döntetlent ért el. A NAC-nak turája során ez volt a második döntetlen mérkőzése.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a szelek gyengülése, az eső szűnése mellett kis hőcsökkenés várható.

MÁR ZAJLANI KEZDENEK A FOLYÓK. Nagyváradról jelenti: A melege fordult időjárás következtében az olvadás szinte egész Erdély területén beállott s a folyók jégpáncélja töredezik. Vajda Demeter a nagyváradi vízműnél azt akart menni Körösön. Abban bízott, hogy a jég még elég erős, de tévedett. A jég beszakadt s az áradó folyó elkapta magával a többgyermekes munkásembert, aki azért akart a tulsó partra menni, hogy fát szedjen össze a parton.

A nyomor nagyváradi vámszedői

Hogyan lesz a 10 dekásból 8 dekás

Nagyvárad, február 8

A nagyváradi Népkehely ellen állandósult a panasz. A szegények bemozdása szerint sok kifogás merülhet fel a minőség ellen is, az utóbbi időben azonban az adagok is elkisebbedtek s ma már lényegesen kisebbek a tavalyiaknál, holott hivatalosan most is ugyanannyit kellene kapniuk, mint a múlt évben. A multikori lopások ügyében sem vezették még be a vizsgálatot, holott bebizonyosodott, hogy az előírt mennyiség kenyérből és zsirból elloptak.

Most aztán újabb példátlan botrány robbant ki, amely eléggé bizonyítja, hogy milyen lelketlen emberek fosztogatják a szegény munkanélkülieket s maguk javára dízsmálják meg még a nyomorgóknak juttatott kenyéradományokat is. — Megjelent a B. L. szerkesztőségében

Metzinger sörgyári tanuló és egy tíz dekás súlyt mutatott fel, amit neki Katona István, a csillagvárosi népkonyha szakácsa adott át azzal, hogy a költés nem fontos, de a tíz dekásból lopjon le legalább két dekát. Metzinger „el is készítette” a súlyt. Alul megfurta és kiszedett belőle két dekányi súlyt, aztán olyan tökéletesen tüntette el a nyomokat, hogy semmi sem látszik a mesterkedésből, a 10 dekásból azonban 8 dekás lett.

A kérdéses tíz dekást a szegényeknek járó adagok kimérésénél használták. Metzinger előadása szerint azért vállalta a megbízást, hogy aztán szemléltetően feltárhassa, hogy milyen aljasságokkal csapják be a népkonyha segélyezettjeit.

Valószínű, hogy a szakácsnak büntérsai is vannak. A rendőrségnek kötelessége bevezetni a vizsgálatot és eljárni a szegények lelketlen vámszedői ellen.

KIIRTJÁK A VADLOVAKAT AMERIKÁBAN. Washingtoni kábeljelentés szerint az USA kormánya elrendelte, hogy Arizona államban még nagy számmal élő vadlovakat „a mustang”-okat fogdossák össze és vágják le. A vadlovak számát ebben az államban 30.000-re becsülik, és megjelenésük valóságos katasztrófa a művelt vidékeknek. Azonkívül különböző járványos betegségek pusztítanak köztük. Az indián törzseknek a kormány magas díjat tűzött ki a beszállított vadlovakért, akik azonban nem igen reagáltak a jutalomra s így a vadlovak irtását a cowboyokra fogják bízni. A vadlovak kiirtásával az u. n. vadnyugatnak ezen speciális romantikája is megszűnik.

EGY LÓ EGY KALAPÉRT LENGYELORSZÁGBAN. Varsóból jelenti: Lengyelország egyes kerületeiben a gazdák a nyomozó takarmányhiány miatt oly tömegekben kénytelenek állataiktól mindenáron megválni, hogy eddig soha nem látott árak kerültek felszínre: előfordult, hogy egy lovat 15 zlotyért, sőt 1 zlotyért is eladtak, ami 2—2.5 lejnek felel meg. Másik jelentés szerint egy gazda lovát egy egyszerű sapkát vásárolt, de az is előfordult, hogy a vásáron visszamaradt lovakat egyszerűen szabadjárára eresztik, mert nem tudják mivel táplálni.

LELÖTTE MERT FÁT AKART LOPNI AZ ERDŐBŐL. Nagyváradról jelenti: Plev George örökös lakos katonafegyverrel lelőtte Pelle Grigore falujában, aki a közönségi erdőből fát akart hazavinni. A letartóztatott és az ügyészségnek átadott Plev azt mondja, hogy a fegyvert önvédelemből használta. Pelle ugyanis fejszével támadt rá akkor, amikor ő felszólította, hogy ne bántsa a fát, ami nem az övé.

MÁRIA TERÉZIA A FELELŐS. Nagyváradról jelenti: A nagyváradi ügyészség fogházában még mindig több kommunista ifjúnak van letartóztatásban. A foglyok néhány nappal ezelőtt tiszteletlen magatartást tanúsítottak a fogházigazgatóval szemben, mire az azzal bünteti őket, hogy a fűtést megakadályozza, az ablakokat pedig nyitva tartatja. A foglyok éhségstrájkban vannak s így a nyitott ablakok miatt legyengült állapotukban kétszeresen fáznak. Munkatársunk kérdést intézett ebben az ügyben a fogházigazgatóhoz, aki kijelentette, hogy a börtönt még Maria Terézia idejében építették s annak hiányosságaiért ő nem lehet felelős. A foglyok hozzátartozói viszont azt erősítik, hogy nem a fogház régi volta, hanem az igazgató rendelkezései miatt szenvednek az éhségstrájkolók a hidegtől is.

INGENIEURSCHULE ZWICKAU. Ez az ismert szászországi mérnököiskola 1933. április 19-én kezd meg 73-ik szemeszterét. Ez az intézet államilag engedélyezett műszaki főiskola a következő szakmákból: géptechnika, autós- és repülőgépgyártás, elektrotechnika, üzemtechnika, fémipari és kerámiai irányzattal, chemotechnika és nyerskerámia. Az intézet végzett tanítványai a németországi műszaki üzemeknél vállalkozhatnak állást. Érdeklődők forduljanak az Ingenieurschule Zwickau i. S. (Németország) igazgatóságához, amely, — lapunkra való hivatkozás esetén, — díjtalanul megadja a mérnöki és technikus tanfolyamra vonatkozó közelebbi felvilágosításokat.

ELVESZETT: Fekete-utca és Tüzoltólaktanya közötti úton egy Fiat autóhoz való kardány tengely, keresztfejjel együtt. Becsületes megtaláló magas jutalom ellenében adja le a Korona szálló portásának.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kolozsvári orvosok harca

Az orvoskamara érdekei legyelmi döntése

Kolozsvár, február 8

Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a kolozsvári Zsidó Kórházban műtétet hajtottak végre egy hölgypáciensten, akit méhen kívüli terhességgel szállítottak be a kórházba. A műtét megtörtént, de a pácienst meghalt. Az esettel több lap is foglalkozott és a hírlapi közlemények kapcsán Heller József dr. kolozsvári orvosgyógyász, a pácienst kezelő orvos, úgy nyilatkozott, hogy a Zsidó Kórház igazgatósága nem akarta megengedni, hogy ő végezze el a műtétet, amely az akadékoskodás miatt készt s végül is balsikerrel végződött. Nyilatkozott ebben az ügyben Fenichel Mór dr., a Zsidó Kórház igazgatója is, a szomorú ügy több olyan részletét teregetve a nyilvánosság elé, amelyben Heller dr. a kari érdekek súlyos sérelmét látta s éppen ezért a kolozsvári orvoskamara fegyelmi bizottságához fordult.

Az orvoskamara fegyelmi bizottsága még a múlt héten megtartotta a tárgyalást Heller dr. fegyelmi ügyében, de az ítéletet csak a hétfői ülésen hirdette ki. Az ítélet mindenben igazolta Heller dr. állításait s megállapította, hogy Fenichel dr. nyilatkozatai valóban megsejtették a kari érdekeket. Eppen ezért a fegyelmi bíróság büntetéskeppen Fenichel dr.-t 1 évre megfosztotta az orvoskamara választmányában viselt tisztségétől.

Az orvoskamara fegyelmi bizottságának döntése a kolozsvári orvoskörökben nagy feltűnést keltett.

A feketeszesz-pör tanuinak nagy része influenzát kapott

Kolozsvár, február 8

A három kolozsvári szeszgyár bűnügyének hétfői tárgyalásán a bíróság Adamescu pénzügyi felügyelőt hallgatta ki, aki több ízben volt tagja a kolozsmegyei szeszgyárakhoz kiküldött repülőbizottésznak. Adamescu inspektor kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy bár hallott a szászfenesi szeszgyárnál folytatott állítólagos visszaélésekről, maga a vizsgálat alkalmával mindent rendben talált és sohasem volt ok a törvényes beavatkozásra.

Adamescu inspektor kihallgatása után a bíróság még két tanút hallgatott ki, míg a többiek kihallgatásától egyelőre el kellett tekintenie, mert valamennyien influenzában betegedtek meg s nem jelenhettek meg a tárgyaláson.

MEGHALT BARÓT LEGIDŐSEBB POLGÁRA. A napokban elhunyt Barót község legidősebb polgára, id. Winkler András, aki köztisztvisletnek örvendett. Idősb Winkler mathuzsálemi kort, 94 évet ért meg. Nagy részvét mellett temették el.

ELVESZETT A Pojánából Brassóba vezető út felső szakaszán (cca az első 30 méteren) vasárnap délután 1 drb. női koresolya (Pollar). Becsületos megtaláló kértetik, hogy magas jutalom ellenében adja le a kiadóban.

Prof. Dr. Höntz Kálmán írja:

A „PERLOTT” néven forgalomba hozott szájaápolási készítmények elsőrangúak és méltók arra, hogy széles körben elterjedjenek. Aki használja az csak magának, illetve fogainak használ, mert én is aláírom, hogy a „Perlott” készítmények fogszu kifejlődését megakadályozzák és már kifejlődött fogszu gyors terjedését megállítják.

Világesemény Brassóban!

Gaál Franci cigányzene kíséret mellett magyar dalokat énekel!

Ma!

Gaál Franci

az isteni magyar diva első hangos filmoperettje

Főszereplők még: Paul Hörbiger Paul Heideman

Szerdán, február 8-án

Franziska Gaál in Paprika

LUX MOZGÓ

Zenei slágerek:

Englisch Vals

Ach Wie Oft (foxtrott)

Paprika dal

Takács Mária honvágydala

Liselotte Schaak, Paul Hörbiger, Paul Heidemann, Hugo Fischer-Köppe Regie: CARL BOESE

A KREUGER-CÉG VEZÉRIGAZGATÓJA BORTONBEN

Ablstrom vezérigazgató, a Kreuger és Toll-cég reprezentánsa, most szintén fogásba került. A Kreuger-ügy ezzel egészen új fordulatot vett.

— Tömeges diákszökés a rossz bizonyítvány miatt. A pozsonyi magyar reál-gimnázium huszonkét fiatal, tizenhárom éves kisdíákja a rossz félévi bizonyítvány miatt nem mert hazamenni a szülői házába. A kisdíákok közös elhatározással megszöktek és gyalog akartak eljutni Burgenlandon keresztül Magyarországra. Hatot a határőrök feltartóztattak közülük, míg a többi hollétéről egyelőre nem tudnak. Az elfogott kisdíákok elmondották, hogy utközben a nagy hidegtől és éhségtől sokat szenvedtek és jóságú földmivesek látták el őket étellel.

— GUISE HERCEG MEG TUDNA OLDANI. Guise herceg, Franciaország számos trónkövetelőinek egyike, proklamációt bocsátott ki, amelyben kijelenti, hogy Franciaország gazdasági és pénzügyi helyzetét csak a monarchista diktatura tudná újra rendbe hozni. A proklamációban a herceg közli, hogy ez a műveit hajlandó volna a francia hazafikkal karöltve végrehajtani. Őnbizalma aztán van egy ilyen trónkövetelőnek. Ő igen, ő aztán meg tudná oldani. És ha nem tudná? A sásját gazdasági válsága mindenesetre meg volna oldva.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Tudósítónk jelenti: Szabó János, az egyik marosvásárhelyi gyárüzem pénzbeszedője az elmúlt évben 5700 lej sikkasztott a rabizott pénzekből s a gyár feljelentésére a bíróság most vontá felelősségre. Szabó a törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy a pénz egy részét elvesztette, másfelől pedig valahol 20 lejesek helyett 2 lejeseket adott neki s így származott a hiány. Védekezését azonban a bíróság nem fogadta el és Szabót sikkasztás miatt 3 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. — A marosmegyei falvakban nagy erővel indult meg a millenisták propagandája. A falusi csendőrörsök a napokban hat millenista prédikátort vettek őrizetbe és szállítottak be a marosvásárhelyi törvényszék ügyészségére. Kihallgatásuk után a prédikátorokat szabadon engedték ugyan, de az eljárást az ügyészség ennek ellenére is folytatja velük szemben. — A marosvásárhelyi itéletáblának ma kellett volna tárgyalást tartania a gergyószentmiklósi munkásintézet miatt elítélt Csörgő Sándornak és társainak ügyében. A csikszeredai törvényszék azonban nem gondoskodott az elítéltek elővezetéséről s ezért a tábla a tárgyalást február 28-ra halasztotta el.

— ÖTVENEZER DOLLÁROS FURDŐSZOBÁT KAP ROOSEVELT. A washingtoni szenátus építbizottsága ötvenezer dollár hitelt szavazott meg abból a célból, hogy a Fehér Házban uszómédecint építsenek Roosevelt elnök számára, mert az orvosok mindennapos uszást írtak elő az új elnöknek. Ezenkívül még négyszázezer dollár összegű átépítést hajtanak végre az elnöki palotában.

BUTORAINK

MINOSÉGE

ÁRAINK

OLCSÓSÁGA

szerezték meg gyártmányainkat

ORSZÁGOS HIRNEVÉT!

SZÉKELY-RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁRHELY
BUKAREST
BRASSÓ

Meghívásra rajzaikkal felkeressük

SPORT

Derekasan megállták helyüket a csikiak Budapesttel szemben

BBTE—CSC 1:0 (0:0, 0:0, 1:0)

Csikszereda, február 8

Hétfőn állott Jégre a nemzetközileg is igen előkelő helyen álló budapesti BBTE jégkoronggütő csapatával a csikszeredai CSC csapata. A pályát soha nem látott hatalmas embergyűrű veszi körül, az igen magas helyátrak ellenére is. Csikban a jégkoronggütő sport nagy népszerűségnek örvend, most falvakról is betódult a közönség, hogy komoly mérkőzést láthasson. Egyetlen számítás nem vált be a mérkőzésnél, a legfontosabb: a délutáni eső rettenetesen megpuhította a pályát, úgy, hogy centiméterekig hatolt bele az éles korszolya.

Egyet-egy éljennel fogadja a közönség a jégreálló csapatokat. Dr. Balogh kezdőfűtőre a következő felállításban állanak szembe egymással:

BBTE: Grozdics — Bliessner, Erdődi, — Sztóics, Bikár, Barca, Csere: Heut-haller és Fenessy.

CSC: Dóczy — Bedő, Schmidt, — Miklós, Cák, Vákár. Csere nélkül.

Kezdet után nyomban látszik, hogy a kemény jéghez szokott csiki fiúk bizonytalanul mozognak saját pályájukon. Támadásba kezdenek, de kapu előtt az ellenfél szerez és most már majdnem az egész harmad alatt a BBTE csatársora támad, de a CSC védelme és csatárai ki-tünően működnek és így döntetlen az eredmény.

A második harmad ugyancsak a csiki kapu előtt játszódik le egy-két lefutást

kivéve, szintén eredménytelenül.

Közben újból permetezni kezd az eső és így szünetet sem tartanak a csapatok, hanem nekimennek a harmadik harmadnak. Mindkét csapaton látszik, hogy mindenáron eredményt akar elérni. A BBTE kezdi a támadások sorozatát. Veszedelmes helyzeteket teremt, de a CSC védelme helyén áll és suttolni már nincs idejük. Vákár, Czaka és Miklós vezet igen szép támadást az ellenfél kapuja ellen, de a korong nem csuszik és így suttolni ők sem tudnak. Már-már úgy látszik döntetlenül végződik a mérkőzés, amikor Barcza egyik kapuelőtti helyzetet kihasználva védhetetlenül a CSC kapujába juttatja a korongot. A hátralevő néhány perc alatt gyors iramot diktál mindkét fél, de eredménytelenül. Már olyan magasra nőtt a puha jégről felvágott szilánkhalmaz, hogy a korongot csak igen nagy ügyességgel lehet előrevinni. Zárófűtőkor csuromvizesen igyekeznek a játékosok az öltözőbe.

A tárgyalgosság szempontjából le kell szögeznünk, hogy a mérkőzés nem mutatta meg a két csapat közötti erőviszonylatot. Noha a budapestiek fölény-nyel játszottak, a puha jég miatt sem ők, de különösen a csikiak, akik acélkemény jéghez vannak szokva, nem tudták érvényesíteni teljes tudásukat.

Kedden újból szembe kerül a két csapat. Ez alkalommal, ha jobb jégviszonyok lesznek, sokkal szebb játékra és jobb eredményekre lesz kilátás.

Kézdivásárhely asztali-tenisz bajnokságában a KSE győzött

Kézdivásárhely, február 8.

Vasárnap tartották meg Kézdivásárhely 1933 évi asztali tenisz bajnoki versenyét. Mint ismeretes, a kis székely városkában igen fejlett ping-pang életet teremtett meg a KSE. A mostani jól sikerült versenyen három egyesület: a KSE, a Merkur és a Cecilia 56 versenyzőt állított asztalhoz. A verseny eredményei a következők:

Férfi egyes bajnok: Kovács Ödön KSE. 2. Késmárky József KSE. 3. Deme Lajos Merkur. Női egyes: 1. Sipos Etus KSE. 2. Szász Jolán Merkur. 3. Deme Böcsi KSE. — Férfi páros: 1. Paizs-Sera KSE. 2. Imreh-Késmárky KSE. — Női páros: 1. Sipos-Farkas KSE. 2. Csikós-Deme KSE. — Vegyespáros: 1. Sipos-Kovács KSE. 2. Deme-Héjja KSE. — Verseny után a győztesek arany, ezüst és bronz érmeiket nyertek, majd a KSE elnöke megköszönte a szép játékot s a három egyesületet egyetértő működésre hívta fel, a város sportjának fejlődése érdekében.

Osztrák győzelem az innsbrucki európaibajnoki siversenyen

Innsbruck, február 8.

Hétfőn délután 1 órakor indították utnak az európai bajnoki siversenyek első számának versenyzőit, a benevezett 182 emberből 110-et. 2000 méteres magasság különbségű lesiklóverseny, a különleges edzést kívánó versenyszám volt az első nap műsorán s mint előrelátható volt, az osztrákok és svájciak aratták a legtöbb babért. Román versenyző e számban nem indult.

A nehéz versenyt az osztrák Haus-hanser nyerte meg 18 perc 05,6 mp idővel. 2. Lantschner Guzzi (A Fehér mámor című film egyik szereplője) 18:07 mp. 3. David Sock svájci. Utána is mind osztrák és svájci versenyzők, a 16-ik olasz,

a 26-ik német, a 67-ik magyar, gróf Szapáry.

Kedden a 4x10 km-es staféta versenyt futják le, melyre 15 nemzet nevezett be, köztük Románia is. E verseny inulási helye 2500 méter magasságban lesz.

Rövid sporthirek

Szabados és Bellák magyar asztaliteniszezők büntetését, (eltöltés március 1-ig), a badeni kongresszus helybenhagyta.

A bardonecchiai főiskolai siugróverseny eredménye a következő: 1. Sakshaug norvég 45, 45, 50 méter 219,6 pont. 2. Holzner olasz 37, 42, 42 — 191,4 pont. 3. Masoco olasz 37, 43, 37 — 189,4 pont. 4. Laforque francia 183,9 pont. 5. Marsik magyar 42, 35, 37,5 — 177,6 pont.

A Magyar Uszók Szövetség tegnapi közgyűlésén közfelkiáltással elnöké ifj. Horthy Miklóst választották meg.

A téli vízipólókupa végeredménye: 1. MTK 10 pont. 2. III. kerület 8 pont. 3. FTC 6 pont.

A főiskolai világversenyeket nem tudták teljesen lebonyolítani. A pontozás szerint 1. Olaszország 91 pont. 2. Franciaország 55 pont. 3. Magyarország 20,5 pont. 4. Norvégia 17 pont. 5-6. Románia és Svájc. 7. Lettország. 8. Hollandia. 9. Csehország. 10. Anglia. 11. Columbia.

A Tenis Club Roman jéghekkicsapata külföldi turára indul. Február 9-én Budapesten a BKE ellen, 10-én a BBTE, majd Pozsonyban, Bécsben, Mödlingben, Troppauban játszanak. Innen a prágai európaibajnoki versenyekre mennek.

A bukaresti CFR labdarúgócsapata franciaországi turára indul. Nantes, Páris, Tours lesznek első állomásai.

Legjobb bevaltak

TRITSCH SPORTÁRUHÁZ
BRASSÓ, (Kolostor-u.)
Str Voivodul Mihai 20
Téli sportfelszerelése.

ÉRTESÍTÉS!

Ezennel értesítjük mindazokat, akik középiskolai tanulmányaikat (cur-surile liceale) magánuton akarják elvégezni — akár tanulók, akár felnőttek és így foglalkozásuk vagy a taxák magassága akadályoz egy állami v. magániskola rendes látogatását — hogy előkészülhetnek ép úgy a szokásos, mint a különbözeti vizsgákra, — nagyon kedvező feltételek mellett anélkül, hogy foglalkozását zavarná, vidéken is, specialista tanárok vezetése mellett, szerezni díjazás ellenében.

Kérjen díjtalan prospektust!
Írjon román nyelven!

„SCOALA MODERNA”
București, Str. Agricultori 18.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A nemzetközi tőzsdei index alakulása nagyon szomorú képet mutat. Az 1927 évi tőzsdei árfolyamokat százszázalékos alapul véve az átlagos kurzusok jegyzése az egyes európai tőzsdéken a következő: Berlin 27,0, London 58,2, Páris 60,6, Brüsszel 29,9, Zürich 42,9, Bécs 36,1, Prága 54,4, Newyork 36,4.

A délafrikai bányavállalatok termelése a délafrikai font aranystandardjának megszüntetése óta több mint kétszeresére emelkedett. Ennek hatása alatt a bányavállalatok rekord nyereségre tettek szert, úgy hogy a londoni tőzsdén például kereslet nyílt meg a délafrikai bányapapírok iránt. A pénteki tőzsdén olyan nagy volt a kereslet bányareszvények iránt, hogy az ügynökök nem voltak képesek üzletkötési megbízatásainak eleget tenni és a tőzsdén olyan izgalom uralkodott, mint 1895-ben a nagy hossz idején. Tőzsdézárat után a magánforgalomban és az úgynevezett utcai tőzsdén tovább tartott az áremelkedés.

Csehszlovákia sörkivitele a múlt évben is tetemesen esett. Az export 1932-ben 102.400 hektóliter volt az 1931 évi 150.000 és az 1922 rekordévébeli 272.000 hektóliterrel szemben. A sör ára hektóliterenként 186 csehszlovák koronára ment vissza az előző évek 195 koronás árával szemben.

A csehszlovák porcellánkartell meghosszabbítására irányuló tárgyalások eredménnyel befejeződtek. Ennek hatása alatt a porcellánárak újból emelkednek, holott a legutóbbi hetekben, a kartellszerződés lejártának hatása alatt nagyobbarányú áresés nyílt meg.

Iskolák — Egyesületek

— Aranyosszéki író szindarabjára készülnek a tordai műkedvelők. Tudósítónk jelenti: Az idei téli idény érdekes eseményének ígérkezik az a színi előadás, amely február hó vége felé fog Tordán lefolyni. Érdekesé teszi ezt az előadást az a körülmény, hogy a darabot, amelyet egy Torda legjobb férfi és női műkedvelőiből alakított gárda fog bemutatni, egy aranyosszéki író: Pálffy Miklós alsószentmihályi kizgazda műve, akinek írásai egyébként elég sűrűn jelennek meg Erdély kisebbbségi lapjaiban. A 3 felvonásos társadalmi színmű, melynek „Utépítő” a címe, iránydarab, és oly sikerült, hogy az tordai bemutatója után bizonyára más színpadokon is színpad fog kerülni.

— A BRASSÓI REFORMATUS NŐSZÖVETSÉG f. hó 21-én tartja szokásos évi nagystélyét az Astra termében. Ez alkalommal Bónyi Adorjának nagy siker aratott mulatságos vigjátéka, „Egy kis senki” fog színpad kerülni, melyre a lelkes műkedvelő gárda már nagyban készül. Az estély iránt minden oldalról nagy érdeklődés mutatkozik. A jegyekre előjegyzések már folynak a Nőszövetség irodájában (Kálvin-u. 3.)

LEGBIZTOSABBAN
LEGYÓZI ANEURALGINE
JURIST

Szerkesztői üzenetek

K. István. Brassó. Kedves és ügyes történet, de nagyon természetesen nincs olyan készséggel megírva, hogy a lapban közölhető lenne. Ezen ne is tessék csodálkozni. Önnek nem az írás a mestersége és bármennyire hihetetlenül is hangzik, az írás is mesterség. — W. F. Székelykeresztúr. Az 1927. évi Leg. timbru alapján a vendéglősöknek is kell Registrat és a többi segédkönyveket vezetni. — Sch. Arthur Szonáta. A Cryptan elemgyár romániai lerakata Csernovitzban van. Közlebbi cím szükséges. — S. Ferencné Olasztelek. Az értesítés téves. Még egyetlen postahivatal sem kapott utasítást arra, hogy a békebeli postatakarékpénztári betéteket kifizesse. — F. K. Moreni. A kérdést nagyon általánosan tette fel. Költségvetés van és így nem tudunk nyilatkozni, amíg meg nem írja, hogy milyen költségpról van szó. Vannak költségvetések ötven tojás befogadóképességgel és vannak viszont olyanok is, amelyek ötszáz tojást költenek egyszerre ki. És ezenfelül is más és más a fűtési módjuk. A legolcsóbb gép 2000 lejbe kerül, közepes ára 10—15 ezer lej. Ebben a kérdésben bővebb felvilágosítást adhat Önnek Kocsis Sándor, a Kocsis András és fia parkettgyárában Brassóban. — Teherautó Brassó. Bukarestből azt az értesítést vesszük, hogy az új teherautó adórendelete még mindig nem jelent meg és azt a pénzügyigazgatóságokhoz sem küldhették így még el. Ebből az értesítésből azt a következtetést vonjuk, hogy ezidőszakra még a régi utadói törvény van érvényben. — Carlea Românească Dicsőségtér. A huzási eredményeket állandóan nyilvántartja Steiner I. Kereskedelmi Irodája, Suplacul de Barcan, jud Bihor. Ettől függetlenül néhány nap múlva a kért sorsjegyek huzását megválaszoljuk. Önöknek, akiknek nagyobb mennyiségű sorsjegyeik vannak, érdemes odafigyelni.

S. L. Gyulafehérvár. 1. Ez a kérdés nagyon zavarosan lett feltéve. Amennyiben megérthettük, válaszunk a következő: Aki eladta ingatlanát, hogy tartozását kifizesse, de nem tudta a befolyt pénzből adósságát teljesen kiegyenlíteni, az a hátralékos összegre továbbra is kötelezettségben marad minden jelenbeni vagy jövőbeli vagyonával vagy jövedelmével. 2. Brassóban jelenleg a világító áram magánfeleknek 14 lej, 50 bani, az ipari áram pedig 8 lejtől lefelé 3 lej 50 baniig.

Primăria Municipiului Braşov
No. 1725—1933.

FELHÍVÁS

Brassó törvényhatósága város polgármesteri hivatala, 1933 évi február hó 25-én az ipar- és kereskedelmi kamara helyiségeiben tanácsulást rendez Voicu Nitescu miniszter ur és felesége vendököse alatt.

Tekintettel arra, hogy ez az estély rendezése emberi és szociális célok elérését szolgálja, melegen felkérjük a brassói közönséget, nemzetiségre való tekintet nélkül, hogy az estély sikerét minél számottebb látogatásával és minden eszközzel való hozzájárulása által elősegítse és lehetővé tegye a kívánt eredményt, azaz a polgártársaink szenvedéseinek enyhítésének elérését.

Brassó, 1933 február hó 3-án.

Polgármester:
Dr. Voicu mp.

Főtábornok:
Socaciu mp.

PRIMA MINŐSÉGŰ HAMOZOTT

JAFFA-NÁRANCS

4, 5 és 6 lejes árban kapható a

„HESS”-GYÁRBAN, BRASSÓ, CUZA VODĂ 3. SZÁM

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a

KERESKEDELMi HITELINTÉZET R.-T.

Cluj, Piaţa Unirii 20.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap befutóból 12 lej. Vasárnap: 150, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

„Wyandotte” tenyésztőjének kaphatók, a 8 lej. Császár Gyula gazdasága, Kilyén.

1261

...Gummi...
A PREZERVATIV CSODA

5 ÉVI JÓTÁLLÁS
RAKTÁRKÉPESSÉG!
A gummi valódi tejfolyadékából való készítmény. Ezért bármennyire is erős rendkívül erős.
GYÓGYSZERTÁRAKBAN és DROGÉRIÁKBAN!

Dipl. ovónő, bel- és külföldi gyakorlattal, február 15-én, modern rendszerű német-román

játékiskolát

nyit 4 évesnél idősebb gyermekek részére. Felvilágosításokat szívesből nyújt Em. Mayer & Co. cég Brassó.

Vennék Zeiss, vagy más jó gyártmányú mignon négyes tárcsát. Császár, Chilian.

1265

Veszek 220 voltos váltóáramú motort 2 lóerőig, esztengapadot, sótut. Kovács Imre, Zajzoni-ut 5. sz. Tárgyalni személyesen ugyanott.

1245

Állást nyer

Fiatal, nős KERTÉSZT keresünk azonnali belépésre, gyümölcsös, faiskola és virágkertetéhez. Beczásy Testvérek, Dalnic, Treiscaune.

1252

PERFEKT SZAKÁCSNŐT keresek február 15-re falura, aki szobalánnyal minden munkát végez. Ajánlatok bizonyítványmással, fizetési igényekkel. Ligeti mérnökhöz, Ra-coşul de jos.

1235

KELTETŐGÉPEK,

műanyag, csibenevelő eszközök, „MARABU” gyártmány, raktárról azonnal szállíthatók:

„MODERNA” R.-T.

Brasov, Str. Infundat 12.

KÉRJEN DIJMENTES PROSPEKTUST!!

MOLNÁR—JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.— LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

WOLFF OSZKÁR

tűkőgyár

Brassó, Uzoda-u. 5.

Üvegcsiszoló munkásokat keres. Csak I-a munkások jöhetnek tekintetbe. Irásbeli ajánlatok küldendők!

Állást keres

FODRASZNÓ Brassón kívül jobb üzletben állást keres. Ajánlatokat „Perfekt” jellegre a brassói kiadóba kér.

1266

Elmennék uriházba perfect szobaleányoknak. Brassó, Kórház-utca 64. Özv. Hambeke.

Perfekt pipere-MOSÓ ÉS VASALÓNŐ munkát vállal otthon és háznál. Cím: Brassó, Szítás-utca 15.

1263

AZ

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

5. OSZTALYABAN

1933 február 8-tól március 16-ig

következő nyeremények kerülnek szétosztásra a játékosok között

Egy prémium	Lei	5.000.000
1 nyeremény	Lei	5.000.000
1	Lei	3.000.000
1	Lei	2.000.000
1	Lei	1.000.000
1	Lei	500.000
1	Lei	300.000
2 nyeremény	Lei	200.000
3	Lei	150.000
4	Lei	120.000
5	Lei	100.000
6	Lei	80.000
7	Lei	60.000
8	Lei	50.000
9	Lei	40.000
10	Lei	30.000
20	Lei	25.000
50	Lei	20.000
100	Lei	15.000
150	Lei	12.000
200	Lei	10.000
250	Lei	8.000
2170	Lei	7.000
27.200	Lei	5.500
30.200 nyeremény és egy prémium, összesen:		149.600.000

LEI 194.180.000

Az egyes elárusítóhelyeken esetleg még kapható, felhagyott, vagy az előző osztályban nem játszott sorsjegyek ára:

¹/₂sorsjegy 2500, ¹/₄sorsjegy 1250, ¹/₈sorsjegy 625 lej

Az urnák megtöltése február 7-én, kedden d. e. 10 órakor lesz a Fundația Universitară Carol I. nagytermében. A közönség kéri, hogy résztvegyen!

Halló!

Kezdődik a nagy játék

Halló!

Vásároljon szerencsesorsjegyet

FORTUNA főkollekturánál,

Enkelhardt Sándor, Brassó, Weisz-Mihály-u. 5. - Telefon 399.

Ujtsa meg idejében az 5 osztályt! Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltnak.

Ha bármilyen könyvre

van szüksége, legyen az regény vagy szakkönyv, szindarab, divatlap, vagy kotta, forduljon bizalommal a Brassói Lapok Könyvostályához, Brassó.

Biri néni

szakkönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 130— lej Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya.

VICKI BAUM:

BALESET

a legnagyobb 68 lejes Athenaeum könyv. — Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában